

Quickscan flora en fauna

Goirkestraat 178, Tilburg

Arnhem, 22 november 2021

Colofon

Titel : Quicksan flora en fauna
Subtitel : Goirkestraat 178, Tilburg

Projectnummer : 21.389
Datum : 22 november 2021

Veldonderzoek : E.W.A. Janssen
Auteur(s) : E.W.A. Janssen

Collegiale toets : T. van de Zilver

Opdrachtgever : DR+ Architecten, Tilburg
Contactpersoon : J. Ruinard, M. Arch

Bezoekadres : Kerkstraat 20
Postcode : 6883 HT Velp
Telefoon : 026-2001900

info@ekoza.nl
www.ekoza.nl

Ekoza B.V. is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Wettelijk kader	5
2.1 Natura 2000-gebieden	5
2.2 Natuurnetwerk Nederland	5
2.3 Soorten	6
2.4 Houtopstanden	8
3. Gebiedsbeschrijving	10
3.1 Gebiedsbeschrijving	10
3.2 Voorgenomen ingreep	12
4. Onderzoeksmethode	14
4.1 Gebiedsbescherming	14
4.1.1 Natura 2000	14
4.1.2 Natuurnetwerk Nederland	14
4.2 Soorten	14
4.2.1 Bronnenonderzoek	15
4.2.2 Veldonderzoek	15
4.2.3 Effectenbeoordeling	15
4.3 Houtopstanden	16
5. Resultaten	17
5.1 Gebiedsbescherming	17
5.1.1 Natura 2000	17
5.1.2 Natuurnetwerk Nederland	18
5.2 Soorten	19
5.2.1 Grondgebonden zoogdieren	19
5.2.2 Vleermuizen	20
5.2.3 Vogels	22
5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	24
5.2.5 Flora	25
5.2.6 Ongewervelden	25
5.3 Houtopstanden	26
6. Conclusies en aanbevelingen	27
6.1 Gebiedsbescherming	27
6.1.1 Natura 2000	27
6.1.2 Natuurnetwerk Nederland	27
6.2 Soortbescherming	27
6.2.1 Grondgebonden zoogdieren	28
6.2.2 Vleermuizen	28
6.2.3 Vogels	29
6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	29
6.2.5 Flora	29
6.2.6 Ongewervelden	29
6.3 Houtopstanden	29
Bronnen	30
Literatuur	30
Websites	30

1. Inleiding

Er zal op het terrein van Convivio aan de Goirkestraat 178 te Tilburg nieuwbouw, sloop en renovatie plaats gaan vinden. Vanuit Europese- en nationale regelgeving dient onderzocht te worden welke effecten deze ingreep heeft op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) en op beschermde flora en fauna.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een quickscan. Het betreft een beoordeling van de huidige en potentiële aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden. De quickscan vindt plaats op grond van bronnenonderzoek en een terreinbezoek. Tijdens het terreinbezoek is een inschatting gemaakt welke soorten voor kunnen komen en welke soorten op voorhand uit te sluiten zijn.

Deze quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de afwezigheid van soorten. Dit onderzoek betreft geen volledige veldinventarisatie. Mochten er effecten te verwachten zijn van de werkzaamheden op beschermde soorten die mogelijk aanwezig zijn, dan wordt een nader onderzoek geadviseerd.

In hoofdstuk 2 staat het wettelijk kader uiteengezet, waaraan getoetst dient te worden. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het onderzoeksgebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van de onderzoeksmethode. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het onderzoek en de mogelijke effecten van de ingreep op beschermde soorten besproken. Ten slotte volgen in hoofdstuk 6 de conclusies, aanbevelingen en eventuele vervolgstappen.

2. Wettelijk kader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Het bevoegd gezag ligt bij de provincies. De Rijksoverheid blijft verantwoordelijk voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het Rijk, zoals hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij etc.

De Wet natuurbescherming is gericht op de bescherming van:

- Natura 2000-gebieden
- Soorten
- Houtopstanden

2.1 Natura 2000-gebieden

De basis voor Natura 2000 zijn de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Deze natuurbeschermingsrichtlijnen hebben naast de bescherming van specifieke flora en fauna eveneens als doel om de leefgebieden van deze soorten te behouden, te herstellen of uit te breiden.

In Nederland zijn ruim 160 gebieden als Natura 2000-gebied aangewezen door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Door de toenmalige minister van LNV zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld voor de Natura 2000-gebieden, deze staan vermeld in het (ontwerp-) aanwijzingsbesluit. Daarin staan ook de instandhoudingsdoelstellingen voor alle habitattypen, -soorten en broedvogels die in het Natura 2000-gebied voorkomen beschreven. Daarnaast staat beschreven op welke wijze de instandhoudingsdoelstellingen te realiseren zijn. Onder 'instandhouding' wordt verstaan het geheel aan maatregelen die nodig zijn ter behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding van de natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten.

Elke activiteit (in de wet: project of handeling) zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren; of
- een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen

is ingevolge artikel 2.7, tweede lid verboden. De activiteit kan slechts doorgang vinden wanneer het bevoegd gezag een vergunning verleent.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het doel van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) is om een samenhangend netwerk te creëren van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Het huidige netwerk bestaat voor het merendeel uit Natura 2000-gebieden en andere bestaande natuurgebieden. Daarnaast worden

natuurgebieden uitgebreid, nieuwe natuurgebieden ontwikkeld en ecologische verbindingzones aangelegd.

Onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland zijn Ecologische Verbindingszones (EVZ), die natuurgebieden met elkaar verbinden om het migreren van dieren en planten tussen natuurgebieden mogelijk te maken.

De provincies zijn sinds 2014 verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Bij toetsing van de ingreep aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zijn de 'Spelregels EHS' van toepassing, een uitwerking van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en een door Rijk, provincies en maatschappelijke organisaties gezamenlijk opgesteld beleidskader. Provincies hebben de Spelregels laten doorwerken in hun eigen ruimtelijk beleid. Het compensatiebeginsel voor de EHS is het sluitstuk van het 'nee, tenzij' beschermingsregime. Volgens dat regime zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen, die afwijken van het bestemmingsplan, in het NNN met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang én het ontbreken van reële alternatieven. De hoofdlijnen van de regels voor de bescherming en compensatie van het NNN zijn juridisch verankerd in de uitbreiding van het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke ordening (Barro, voorheen AMvB Ruimte), die op 1 oktober 2012 in werking is getreden (bekendmaking inhoud Stb. 2012, 388; bekendmaking inwerkingtreding Stb. 2012, 434).

2.3 Soorten

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

- soorten van de Vogelrichtlijn
- soorten van de Habitatrichtlijn
- andere soorten

Vogelrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. Ingevolge artikel 3.1 is het verboden om:

1. Opzettelijk vogels te doden of te vangen;
2. Opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
3. Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
4. Opzettelijk vogels te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de Habitatrichtlijn vallen soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.

Wat betreft deze soorten is het ingevolge artikel 3.5 (Bern bijl. II, Bonn bijl. I) verboden om:

1. Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. Opzettelijk dieren te verstoren;
3. Opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
4. Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Wat betreft deze soorten is het ingevolge artikel 3.6 (Bern bijl. I en II, Bonn bijl. I) verboden om dieren of planten te verkopen, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden, tenzij het gaat om aantoonbaar gefokte of gekweekte dieren of planten.

Andere soorten

Onder het beschermingsregime andere soorten vallen soorten waarvan er geen Europese verplichting tot bescherming is. Dit zijn soorten die vanuit nationaal belang extra bescherming behoeven.

De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. In dit geval gaat het om de provincie Noord-Brabant.

Ingevolge de Wet natuurbescherming artikel 3.10 is het verboden om:

1. Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
3. Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Zorgplicht

Artikel 1.11 Wet natuurbescherming voorziet in een algemene verplichting voor eenieder om voldoende zorg te dragen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Het betreft bovendien niet alleen dieren en planten van soorten waarvoor de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn specifieke beschermingsmaatregelen eisen, maar alle in het wild levende dieren en planten.

De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor de bescherming van dieren en planten van soorten waarvoor geen specifiek beschermingsregime geldt op grond van hoofdstuk 3, heeft de zorgplicht zelfstandig betekenis. Op grond van de zorgplichtbepaling moeten schadelijke handelingen in beginsel achterwege worden gelaten dan wel moeten maatregelen worden genomen om schadelijke gevolgen (zoveel mogelijk) te voorkomen.

Jaarrond beschermde nesten

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Enkele provincies, zoals Limburg en Overijssel, hebben hun eigen lijst van jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten.

2.4 Houtopstanden

De regels van de Boswet zijn grotendeels onveranderd opgenomen in de Wet natuurbescherming.

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

- a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
- b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Ingevolge artikel 4.1 vallen buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom (voor deze wet);
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar
- kweekgoed;
 - uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen,

- beplantingen langs waterwegen, en
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid
 - bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Figuur 2a. Impressie van het projectgebied: de gebouwen aan de entree aan de Goirkestraat.

Figuur 2b. Impressie van het projectgebied: het te renoveren pand.

Figuur 2c. Impressie van het projectgebied: twee van de te slopen gebouwtjes.

Figuur 2d. Impressie van het projectgebied: het meest oostelijke van de te slopen gebouwtjes.

3.2 Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens de in Figuur 3 in bruin aangegeven gebouwen in het projectgebied te slopen en de rood omcirkelde bomen te kappen. Het blauw gekleurde pand zal worden gerenoveerd. De sloop en kap is ten behoeve van nieuwbouw. De ligging daarvan is weergegeven in Figuur 4.

Figuur 3. De te slopen gebouwen (bruin) en het te renoveren gebouw (blauw). Rood omcirkelde bomen zullen worden gekapt. Gebouwtje met het kruis was al weg tijdens het veldbezoek.

Figuur 4. De nieuwe gebouwen en inrichting (DR+ architecten).

Figuur 5. De nieuwe gebouwen in vogelvlucht (*DR+ architecten*). Rechtsonder het blijvende hoofdgebouw van Convivio.

4. Onderzoeksmethode

4.1 Gebiedsbescherming

Het onderzoek naar gebiedsbescherming betreft een bureaustudie.

4.1.1 Natura 2000

Voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden ten opzichte van het projectgebied is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Hier is alle informatie over Natura 2000-gebieden te vinden zoals de habitattypen en -soorten waarvoor de Natura 2000-gebieden zijn aangewezen.

In dit onderzoek worden o.a. de onderstaande vragen beantwoord:

1. Ligt de ingreeplocatie in een Natura 2000-gebied, of ligt er een Natura 2000-gebied binnen de invloedssfeer van de ingreeplocatie, zodat externe en/of cumulatieve effecten te verwachten zijn.
2. Wat zijn de mogelijke negatieve en/of positieve effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied in kwestie.
3. Kunnen deze effecten:
 - a. verstorend zijn voor kwalificerende soorten
 - b. leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de kwalificerende habitats
 - c. significant negatief zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) werd vroeger de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het Natuurnetwerk is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Voor het bepalen van de ligging van het projectgebied ten opzichte van het NNN is gebruikt gemaakt van de websites van de provincie Noord-Brabant. Hierbij is bekeken hoe de ligging van het projectgebied is ten opzichte van het Natuurnetwerk. Bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN worden de effecten van de ingreep op de wezenlijkheidskenmerken en -waarden van het NNN getoetst.

4.2 Soorten

Het onderzoek naar beschermde soorten bestaat uit twee delen. Er is begonnen met een literatuurstudie, gevolgd door een veldonderzoek in het projectgebied. Aan de hand van de literatuurgegevens en het veldbezoek wordt bepaald welke soorten daadwerkelijk in het projectgebied voor kunnen komen.

4.2.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Een belangrijke bron zijn de gegevens afkomstig uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Deze databank geeft het meest actuele overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen. Het is een koppeling van databases zoals waarneming.nl en telmee.nl. Hierin participeren onder andere de soortenorganisaties zoals Sovon, Ravon en de Zoogdiervereniging. Voor de gegevens uit de NDFF is een zoekgebied geselecteerd rondom de te onderzoeken locatie. Er is gekeken naar de gegevens van de laatste 3-10 jaar, afhankelijk van de soortgroep en hoeveelheid gegevens. De NDFF is op 10 november 2021 geraadpleegd. Verder zijn ecologische verspreidingsatlassen geraadpleegd: Bos, 2006; Broekhuizen, 2016; Creemers, 2009; NVL 2002. Ten slotte is de database van de gemeente Tilburg geraadpleegd via de ecooloog van de gemeente (Rob van Dijk).

4.2.2 Veldonderzoek

Het projectgebied is eenmaal bezocht op 11 november 2021. Het was een geheel bewolkte dag, met een temperatuur rond de 10°C met een zwakke wind. Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Het onderzoek bestaat uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de fysieke kenmerken van het projectgebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.). Het veldbezoek is uitgevoerd in november. Veel soorten zijn in deze periode van het jaar niet waar te nemen.

4.2.3 Effectenbeoordeling

Als bepaald is welke beschermde soorten in het projectgebied voor kunnen komen vindt een inschatting van de effecten plaats. Aan de hand van de ingreep worden de effecten van de activiteiten op de mogelijk aanwezige soorten bepaald. Effecten kunnen optreden tijdens de realisatiefase van het project en zijn dan meestal tijdelijk van aard. In de gebruiksfase van het project kunnen blijvende effecten optreden. Effecten van de ingreep op aanwezige soorten zijn sterk afhankelijk van een aantal variabelen, zoals: de voorgenomen werkzaamheden, de exacte locatie, de periode van het jaar, het tijdstip van de dag, de doorlooptijd van de werkzaamheden, de gebruikte machines of materialen, enzovoort.

Niet alleen de effecten op de aanwezige verblijfplaatsen van de soort zijn van belang, maar ook of het leefgebied blijvend kan voorzien in alles wat nodig is om succesvol te kunnen voortplanten of te kunnen verblijven. Verder is het van belang te weten welke effecten de werkzaamheden hebben op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Bij kans op

negatieve effecten kan nader onderzoek worden geadviseerd en is mogelijk een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming nodig.

4.3 Houtopstanden

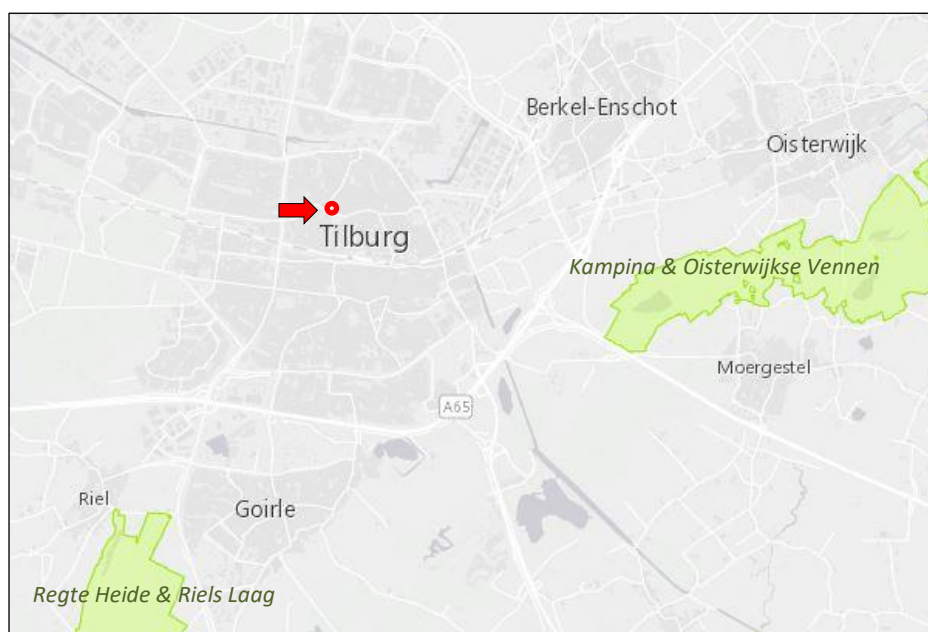
Bij het kappen van bomen binnen het projectgebied wordt middels een bureaustudie bepaald of het houtopstanden betreft die buiten het besluit van de betreffende gemeente vastgestelde grenzen van de bebouwde kom (voor deze wet) liggen.

5. Resultaten

5.1 Gebiedsbescherming

5.1.1 Natura 2000

Het projectgebied ligt op 4,9 km afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen (Figuur 6). Overige Natura 2000-gebieden liggen verder dan 5 kilometer van het projectgebied.

Figuur 6. Ligging van het projectgebied ten opzichte van nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Kampina en de naastgelegen Oisterwijkse vennen en bossen vormen samen een voorbeeld van het licht glooiende Brabants dekzandlandschap, met paraboolduinen, bossen, vennen, heide en overgangen naar schraalgraslanden in beekdalen. Kampina is een restant van het halfnatuurlijke Kempense heidelandschap, met droge en vochtige heidevegetaties, akkertjes, meanderende riviertjes, voedselarme vennen en blauwgraslanden. In de oeverzones van de vennen komt nog hoogveenvorming voor. In het zuiden liggen dopheidevelden en in het stroomdal van de vrij meanderende Beerze staan hoge populieren, elzenbroek, vochtige heide met gagelstruweel en blauwgraslanden. De vennen in het gebied zijn vaak langgerekt in zuidwest-noordoostelijke richting, de dominerende windrichting van de laatste ijstijd, toen dit landschap grotendeels werd gevormd. Vennen die in het gebied aanwezig zijn betreffen doorstroomvennen (o.a. de Centrale Vennen in de Oisterwijkse Bossen), geïsoleerde zure vennen, en vennen in beekdalflanken die (van oorsprong) onder invloed staan van inundatie met beekwater. De vennen in de Oisterwijkse bossen zijn merendeels ontstaan als uitgestoven laagten in een stuifzandlandschap, waar veentjes in ontstonden. Door vervening is hierin sinds de Middeleeuwen weer open water ontstaan.

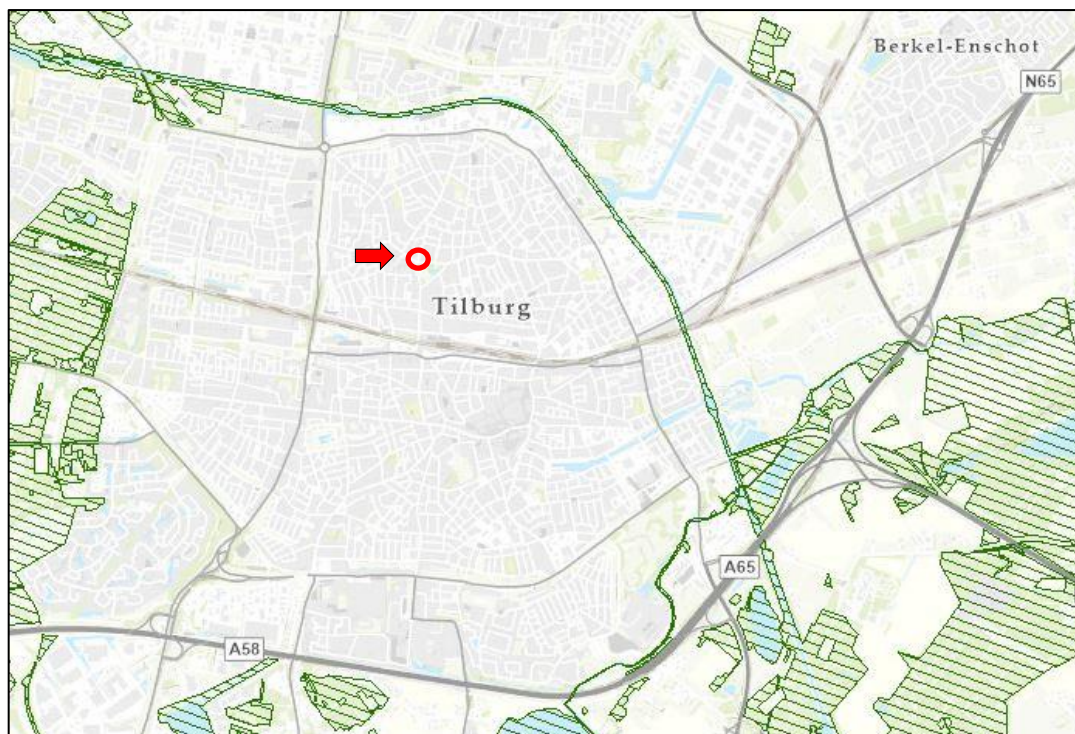
Kampina & Oisterwijkse Vennen is aangewezen tot Natura 2000-gebied vanwege vijftien habitattypen, zes habitatrichtlijnsoorten, twee broedvogels en één niet-broedvogel.

Effectenbeoordeling

Storingsfactoren die plaats kunnen vinden door de werkzaamheden zijn trilling, geluid, licht, verzuring en vermessing door stikstofuitstoot. De werkzaamheden zijn beperkt van aard en worden op grote afstand (ca. 5 km of meer) uitgevoerd van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden. Bovendien zijn volgens de Bouwvrijstelling projecten in de aanleg- of sloopfase vergunningvrij voor de stikstofemissies. Elk Natura 2000-gebied ligt buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Er zijn geen negatieve effecten op beschermde gebieden te verwachten.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied ligt op ca. 1,2 kilometer van het Natuurnetwerk Nederland (Figuur 7). Dit betreft het Wilhelminakanaal.

Figuur 7. Ligging van het projectgebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

In het Natuurnetwerk Nederland heeft de provincie de volgende doelstellingen:

- het herstel en behoud van de rijkdom aan soorten, de biodiversiteit. Hiervoor moeten natuurgebieden worden uitgebreid, verbeterd, en met elkaar worden verbonden, waardoor een netwerk ontstaat. Dit netwerk moet functioneren in ruimte en tijd, waardoor planten en dieren een duurzame, robuuste en klimaatbestendige leefomgeving krijgen;
- het bieden van ruimte aan de groeiende behoefte aan rust en ruimte. Hierdoor kunnen inwoners en bezoekers de natuur beleven en het draagvlak voor natuurbeleid waarborgen.

Effectenbeoordeling

Het projectgebied bevindt zich op ca. 1200 meter van het Natuurnetwerk Nederland. De provincie beoordeelt de externe werking maar gezien de afstand tot het NNN, is er geen effect op te verwachten door de nieuwbouw-, renovatie of sloopplannen. Ruimtelijke ontwikkelingen die geen significant negatief effect hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland mogen plaatsvinden.

Deze werkzaamheden tasten de kernkwaliteiten niet aan en passen binnen het beleid van het Natuurnetwerk Nederland, provincie Noord-Brabant. Het afwegingskader EHS hoeft niet te worden doorlopen.

5.2 Soorten

Er is een bronnenonderzoek verricht naar de aanwezigheid van beschermde soorten in het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied. De belangrijkste gegevensbron is de NDFF. De NDFF geeft echter geen volledig beeld van de aanwezigheid van soorten. Dat komt omdat niet alle gebieden even goed worden onderzocht. Daarnaast worden bepaalde soortgroepen beter onderzocht dan andere. Dit kan te maken hebben met de interesse van de waarnemer, toegankelijkheid van een gebied of omdat sommige soorten moeilijk te inventariseren zijn. Ten slotte worden niet alle waarnemingen doorgegeven. Door middel van het veldbezoek is een inschatting gemaakt van de te verwachte beschermde soorten in het projectgebied. Daarna is onderzocht welke effecten de werkzaamheden kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten.

5.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Bronnenonderzoek

Een aantal grondgebonden zoogdieren zijn in het projectgebied of in de omgeving van het projectgebied waargenomen (tot 1km, NDFF). Tabel 1 geeft een overzicht van deze soorten.

Tabel 1. Overzicht van waargenomen grondgebonden zoogdieren in het projectgebied of in de nabije omgeving van de laatste 10 jaar (NDFF).

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitat-richtlijnsoort	andere soorten	vrijgestelde soorten
Bosmuis			x
Bruine rat			x
Eekhoorn		x	
Egel			x
Haas			x
Huis(spits)muis			x
Konijn			x
Veldmuis			x
Vos			x
Wezel		x	

Er zijn redelijk wat eekhoorns gemeld in de NDFF de laatste tien jaar. De waarnemingen komen vooral van de noordkant van het Wilhelminakanaal en de wijken Zorgvliet en de Reit. Ook is er eenmaal een wezel gemeld in de wijk de Reit (op ca. 900 meter van het projectgebied).

Veldonderzoek

Het projectgebied bestaat uit het erf rond een pand in het centrum van Tilburg. Er is vooral verharding maar ook gras en wat bomen en coniferen. In de bomen zijn geen grote holten voor eekhoorns en in de te slopen gebouwtjes zijn geen mogelijkheden voor steenmarters om binnen te komen. Het hoofdpand en het gebouw meest oostelijk zijn bovendien bewoond en een steenmarter kan hier niet ongemerkt blijven. Andere marters worden in het centrum van de stad niet verwacht. In de bomen zijn geen eekhoornnesten aangetroffen en daarmee zijn er geen verblijfplaatsen van eekhoorns in het projectgebied. Er zijn verder geen sporen van beschermde soorten waargenomen. Grondgebonden zoogdieren als algemene muizensoorten of bruine rat kunnen voorkomen op de locatie. Alleen van muizen zijn enkele keuteltjes aangetroffen.

Effectenbeoordeling

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatief effect op beschermde grondgebonden zoogdieren.

5.2.2 Vleermuizen

Vleermuizen vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijnsoorten. Verblijfplaatsen (kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven) en essentiële vliegroutes en foerageergebieden van deze soorten zijn beschermd.

Bronnenonderzoek

Er zijn acht soorten vleermuizen in de omgeving waargenomen volgens de NDFF. In 2013 is het centrum van Tilburg in het kader van het Soort Management Plan(SMP) goed onderzocht op met name kraamkolonies van vleermuizen, maar ook op beschermde gebouwbewonende vogelsoorten. De meeste vleermuiswaarnemingen betreffen foeragerende of overvliegende gewone dwergvleermuizen. De meest bijzondere soort is de tweekleurige vleermuis. Er zijn enkele waarnemingen van kraamkolonies van diverse soorten maar niet nabij het projectgebied. In de buurt van het projectgebied zijn enkel twee foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Tabel 2 geeft een overzicht van de waargenomen vleermuissoorten (NDFF).

Tabel 2. Overzicht van vleermuizen die zijn waargenomen in het projectgebied of de omgeving van de laatste 10 jaar (NDFF).

Soort
Gewone dwergvleermuis
Gewone grootoorvleermuis
Laatvlieger
Meervleermuis
Rosse vleermuis
Ruige dwergvleermuis
Tweekleurige vleermuis
Watervleermuis

Veldonderzoek

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen zich bevinden in gebouwen of bomen. In bomen bevinden vleermuizen zich in holtes, spleten of achter loshangend boomschors. In gebouwen kunnen vleermuizen zich onder andere bevinden in de spouw, onder dakpannen, achter boeiboorden en op zolders.

De aanwezige bomen konden door het weinige blad goed worden onderzocht op de aanwezigheid van holtes of spleten en deze waren afwezig. Vleermuizen zijn hier dus uit te sluiten. De drie te slopen gebouwtjes (Figuur 8) zijn niet geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen. Het gaat hierbij namelijk om zeer lage en gedeeltelijk houten gebouwtjes zonder spouw of dakpannen of open stootvoegen en zonder boeiboorden.

Figuur 8. De drie te slopen gebouwtjes.

Het te renoveren deel van het bestaande hoofdgebouw is geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen, omdat er rond het dak spleten aanwezig zijn waarin ze kunnen wegkruipen, zoals bijvoorbeeld bij de aansluiting van de regenpijp of het boeiboord aan de westkant (Figuur 9). Het is niet uit te sluiten dat gebouwbewonende vleermuizen er een zomer- of paarverblijfplaats hebben.

Figuur 9. Het te renoveren deel, met mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen (rode pijlen).

Niet alleen verblijfplaatsen van vleermuizen, maar ook essentiële vliegroutes zijn beschermd. Vleermuizen zijn plaatstrouw en maken vaak jaren achter elkaar gebruik van hetzelfde netwerk aan verblijfplaatsen. De meeste soorten maken ook gebruik van min of meer vaste vliegroutes tussen hun verblijfplaats en het jachtgebied. Indien er geen alternatieven zijn is de vliegroute van essentieel belang voor een kolonie. Als de dieren niet meer zonder verstoring van hun verblijfplaats bij hun jachtgebied kunnen komen, moeten ze verhuizen. Om deze reden zijn essentiële vliegroutes van vleermuizen beschermd.

Lijnvormige landschapselementen die als vliegroute kunnen dienen zijn bijvoorbeeld bomenrijen of watergangen. Bomenrijen en watergangen die als vliegroute kunnen dienen zijn in het projectgebied niet aanwezig.

Ook essentieel foerageergebied van vleermuizen is beschermd. Het projectgebied zelf biedt geschikt gebied om te foerageren, omdat er wat bomen staan waar rond insecten vliegen en waar dus vleermuizen op kunnen jagen. Essentieel is het niet, gezien de relatief kleine oppervlakte en de alternatieven in de buurt. Het projectgebied kan als foerageergebied gebruikt worden door vleermuizen.

Effectenbeoordeling

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen in de te slopen gebouwtjes en in de bomen worden uitgesloten. Het projectgebied biedt alleen geschikte mogelijkheden voor verblijfplaatsen voor vleermuizen in het te renoveren deel van het hoofgebouw. In hoeverre de renovatie mogelijke verblijfplaatsen aantast is niet te zeggen omdat onduidelijk is wat er aan de buitenkant gaat veranderen. Als de daklijst wordt verwijderd, kunnen vleermuisverblijfplaatsen worden aangetast. Gezien de kleine ruimten achter en in hout, buiten de spouw, worden er geen kraamkolonies verwacht.

Essentieel foerageergebied is niet aanwezig binnen het projectgebied, omdat de oppervlakte groen daarvoor te klein is en er voldoende alternatieven in de omgeving zijn.

Lijnvormige landschapselementen zijn niet aanwezig binnen het projectgebied, waardoor een negatief effect op een essentiële vliegroute van vleermuizen is uitgesloten.

5.2.3 Vogels

Alle inheemse vogelsoorten behoren tot de Vogelrichtlijn. Daarnaast is het nest van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd.

Voor het broedseizoen van vogels is geen standaardperiode. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden.

Bronnenonderzoek

In de omgeving van de planlocatie ligt bebouwd gebied en parken, waardoor alleen stadsoorten in de omgeving voorkomen. In Tabel 3 zijn de vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (cat. 1 t/m 4) die zijn waargenomen in of in de omgeving tot een kilometer van het projectgebied weergegeven (NDFF).

Tabel 3. Overzicht van vogels met jaarrond beschermde nesten die zijn waargenomen in het projectgebied of de omgeving (tot 1km) van de laatste 10 jaar (NDFF).

Soort	Beschermingsstatus
	jaarrond beschermde nesten
Gierzwaluw	2
Huismus	2

Er zijn wel meer soorten met een jaarrond beschermd nest waargenomen (roofvogels, ooievaar, grote gele kwikstaart) tot een kilometer van het projectgebied maar het gaat dan

voornamelijk om overvliegende of foeragerende exemplaren, maar geen territoriale dieren. De huismus en de gierzwaluw zijn wel nestindicerend gezien in de buurt van het projectgebied waarbij de gierzwaluw zijn nest heeft bij de burens zuid en noord van het projectgebied (zie Figuur 10). De huismus wordt waargenomen binnen enkele honderden meters van het projectgebied.

Figuur 10. Links de waarnemingen van gierzwaluwen en rechts van huismussen rond het projectgebied (NDFF, 10 j)

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn een aantal vogels gehoord en gezien, waaronder heggenmus, Turkse tortel en merel.

Figuur 11. Nest met zwarte kraai in een van de bomen.

De bomen zijn zo ver mogelijk gecontroleerd op jaarrond beschermde nesten. Deze zijn niet aangetroffen. In een van de grote bomen tegen het hoofgebouw was een redelijk groot nest aanwezig met daarnaast een zwarte kraai (Figuur 11). In de te slopen en te renoveren gebouw(del)en zijn geen toegangen voor huismus of gierzwaluw. Er is een kleine kans dat gierzwaluw of huismus onder de dakpannen zitten van een klein deel van het hoofdgebouw. In de bomen, struiken of klimplanten kunnen algemene vogels nestelen.

Effectenbeoordeling

Er kunnen zich in de te slopen of renoveren gebouw(del)en geen jaarrond beschermde nesten van huismus en/of gierzwaluw bevinden. De locatie waar ze aanwezig kunnen zijn (onder de dakpannen van een deel van het hoofdgebouw) blijft ongewijzigd. Het nest van waarschijnlijk een zwarte kraai of ekster mag buiten het broedseizoen worden verwijderd. In de bomen zijn verder geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. In de bomen, struiken, heesters en klimplanten kunnen algemene vogels in het broedseizoen broeden.

5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Bronnenonderzoek

In Tabel 4 is een overzicht weergegeven van de waargenomen beschermde amfibieën, reptielen en vissen in het projectgebied of in de omgeving van het projectgebied (NDFF).

Tabel 4. Overzicht van waargenomen reptielen, amfibieën en vissen in of nabij het projectgebied van de laatste 10 jaar (NDFF).

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitat-richtlijnsoort	andere soorten	vrijgestelde soorten
Bastaardkikker			x
Bruine kikker			x
Gewone pad			x
Kleine watersalamander			x
Alpenwatersalamander		x	
Kamsalamander	x		

De alpenwatersalamander is binnen kilometer rond het projectgebied in de laatste tien jaar op drie plekken gemeld, verspreid over centrum van Tilburg. De kamsalamander is alleen in een tuin in de wijk Hasselt gemeld, maar wel diverse malen. Dat is op circa 250 meter hemelsbreed van het projectgebied. Het gaat hier gezien de geïsoleerdheid van het waarnemingscluster waarschijnlijk om ontsnapte of uitgezette exemplaren in een vijver.

Veldonderzoek

Er is geen oppervlaktewater aanwezig op de onderzoekslocatie, waarmee de aanwezigheid van beschermde vissen en voortplantingswater voor beschermde amfibieën kan worden uitgesloten. Het aanwezige groen is in principe geschikt als landhabitat voor beschermde amfibieën, omdat er voor salamanders en kikkers wegkruipmogelijkheden onder materiaal of onder de grond/strooisel aanwezig is. Echter is gezien het ontbreken van wilde beschermde amfibieën in Tilburg de kans op aanwezigheid ervan op dit erf nul. Zwervende algemene amfibieën als bruine kikker of gewone pad kunnen er wel nu en dan verblijven of passeren.

Tijdens het veldbezoek is een inschatting gemaakt over het gebruik van het projectgebied door reptielen. Het projectgebied biedt weinig geschikt leefgebied (structuurrijke vegetatie, zanderige plekken) voor zwaar beschermde soorten en deze worden, ook omdat ze in de stad niet voorkomen, dan ook niet verwacht.

Effectenbeoordeling

Zwaar beschermde vissen, reptielen en amfibiesoorten stellen kritische eisen aan hun leefomgeving. Geschikt habitat om te rusten, zich voort te planten of te overwinteren is voor beschermde vissen of reptielen in het projectgebied niet aanwezig. Door het zo goed als ontbreken van beschermde wilde amfibieën in Tilburg en de afwezigheid van water nabij het projectgebied worden er geen overwinterende beschermde amfibieën op het terrein verwacht. Algemene (zwervende) amfibieën zijn vrijgesteld.

5.2.5 Flora

Bronnenonderzoek

In Tilburg is de laatste tien jaar allen melding gedaan van de beschermde plant kartuizer anjer. Dit was in de wijk de Reit, op ongeveer een kilometer van het projectgebied. Andere waarnemingen van beschermde planten binnen een kilometer van het projectgebied zijn niet bekend in de NDFF.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen en deze zijn ook niet te verwachten. Op de muren zijn geen beschermde muurplanten aangetroffen.

Beschermde planten zijn binnen het projectgebied niet te verwachten, omdat het terrein vooral verhard is met verder een gazon en wat tuinplanten/heesters.

Effectenbeoordeling

De meeste beschermde planten zijn zeer kritisch ten aanzien van hun standplaats. Beschermde planten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Gezien de aard van het projectgebied en de soortensamenstelling van de aanwezige flora worden beschermde planten hier ook niet verwacht.

5.2.6 Ongewervelden

Bronnenonderzoek

Tabel 5 geeft een overzicht van beschermde ongewervelden die in het projectgebied of in de naaste omgeving zijn waargenomen (NDFF).

Tabel 5. Overzicht van waargenomen beschermde ongewervelden in het projectgebied of in de nabije omgeving van de laatste 10 jaar (NDFF).

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitat-richtlijnsoort	andere soorten	vrijgestelde soorten
Grote vos		x	
Iepenpage		x	
Teunisbloempijlstaart	x		
Veldparelmoervlinder		x	

De grote vos is als zwervende dagvlinder twee maal binnen een kilometer van het projectgebied gezien en gemeld en wel in enkele woonwijken ten westen van het

projectgebied. De iepenpage is tweemaal waargenomen ten oosten van het projectgebied, rond het Wilhelminakanaal en dat is op circa 1-1,5 kilometer er vandaan.

De nachtvlinder Teunisbloempijlstaart is drie maal gezien, tweemaal in de wijk Besterd en eenmaal in de wijk Hoogvenne, op ongeveer een kilometer ten oosten van het projectgebied. De veldparelmoervlinder is in 2011 enkel malen gemeld rond de Ringbaan-Oost, op ongeveer 800 meter ten oosten van het projectgebied.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde ongewervelden in het projectgebied. Iedere soort is afhankelijk van een bepaald habitat met bepaalde waardplanten of andere elementen. Deze voorwaarden zijn in het projectgebied niet aanwezig.

Effectenbeoordeling

Er zijn geen negatieve effecten te verwachten op beschermde ongewervelden.

5.3 Houtopstanden

De bomen in het projectgebied vallen onder de bebouwde kom houtopstanden en zijn daarom vrijgesteld van de meld- en herplantplicht van de Wet natuurbescherming. Er is een bomen effect analyse opgesteld door Brouwers Groenaannemers (rapport 20/1560).

6. Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor de te nemen vervolgstappen.

In de effectenbeoordeling en de daaruit volgende conclusies is uitgegaan van de werkzaamheden zoals die zijn omschreven in paragraaf 3.2. Veranderingen of afwijkingen hiervan kunnen tot andere conclusies leiden.

Natuuronderzoek heeft doorgaans een juridische houdbaarheid van drie jaar.

6.1 Gebiedsbescherming

6.1.1 Natura 2000

Er zijn geen negatieve effecten, dan wel significant negatieve effecten te verwachten van het project op het nabijgelegen Natura 2000-gebied.

6.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied ligt buiten de grenzen van Natuurnetwerk Nederland, waardoor er geen effecten op de kernkwaliteiten van het gebied zijn. Ook voor een eventuele externe werking ligt het NNN te ver weg. Het afwegingskader EHS hoeft niet te worden doorlopen.

6.2 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Niet alleen de instandhouding van verblijfplaatsen is van belang, maar ook de instandhouding van het leefgebied. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. Tabel 6 geeft een overzicht van de maatregelen per soortgroep.

De gemeente Tilburg werkt voor het centrum van Tilburg met een Soortmanagementplan Oude Stad (SMP). Dit houdt in dat men een gebiedsontheffing heeft voor dit deel van de stad. Initiatiefnemers van ruimtelijke ingrepen kunnen gebruik maken van dit SMP. Zij hoeven bij de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten geen aanvraag te doen voor een ontheffing bij de Provincie Noord-Brabant. Ook hoeft er geen nader onderzoek te worden gedaan. Wel moet een ecologisch werkprotocol worden opgesteld, waarin zorgvuldig met beschermde soorten wordt omgegaan.

Tabel 6. Samenvatting onderzoeksresultaten en maatregelen.

Soortgroep	Soort	Maatregelen
Grondgebonden zoogdieren	n.v.t.	-
Vleermuizen	n.v.t.	Nader onderzoek aan het te renoveren deel of gebiedsontheffing gebouwbewonende soorten Tilburg.
Vogels	n.v.t.	Verwijdering bomen, struiken, hagen buiten broedseizoen. Buiten periode 15 maart- 15 juli.
Reptielen	n.v.t.	-
Amfibieën	n.v.t.	-
Vissen	n.v.t.	-
Flora	n.v.t.	-
Ongewervelden	n.v.t.	-

6.2.1 Grondgebonden zoogdieren

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatief effect op grondgebonden zoogdieren. Voortplantingsplaatsen, vaste rust- of verblijfplaatsen en (functionele) leefomgeving van beschermde grondgebonden zoogdieren zijn in het projectgebied niet aanwezig. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

6.2.2 Vleermuizen

In de te kappen bomen en de te slopen gebouwtjes zijn geen mogelijkheden voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Er is geen sprake van een essentiële vaste vliegroute voor vleermuizen of van een mogelijk essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

Het te renoveren deel van het hoofgebouw is een potentiële vaste rust- en verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Nader onderzoek moet uitwijzen wat de functie van het projectgebied voor vleermuizen is en of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig is.

Het onderzoek naar vleermuizen zal plaats moeten vinden conform het Vleermuisprotocol: In de periode half mei tot half juli vinden 3 bezoeken plaats, één in de ochtend rond zonsopkomst en twee in de avond rond zonsondergang. Daarnaast vinden er in de periode half augustus tot en met september 2 bezoeken plaats in de nacht.

De gemeente Tilburg heeft een gebiedsgerichte ontheffing voor gebouwbewonende soorten die kan gelden in plaats van de gebruikelijke procedures en ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Voor het gebruik van de generieke ontheffing moeten de werkzaamheden onder bepaalde voorwaarden uitgevoerd worden. Deze voorwaarden hebben betrekking op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten. Dit project zou in plaats van nader onderzoek en andere vervolgstappen die gebruikelijk worden doorlopen ook gebruik kunnen maken van de gebiedsontheffing van Tilburg die voor gebouwbewonende vleermuizen en voor gierzwaluwen en huismussen geldt. Er dient dan wel een ecologisch werkprotocol te worden voorgelegd aan de gemeente.

6.2.3 Vogels

De te slopen bebouwing op de locatie is niet geschikt als nestlocatie voor gierzwaluw en/of huismus. De bomen zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Deze zijn niet aangetroffen. Wel was er sprake van een kraaien- of eksternest in de boom tegen het hoofdgebouw. Dit nest mag niet worden verwijderd als het in gebruik is. De bomen, struiken, heesters en heggen zijn geschikt als nestlocatie voor algemene broedvogels. Actieve nesten mogen geen negatief effect ondervinden. Dit groen met nestmogelijkheden dienen buiten het broedseizoen (buiten half maart – half juli) verwijderd te worden om te voorkomen dat vogels zich erin nestelen. Indien het verwijderen niet plaats kan vinden buiten het broedseizoen, dienen het groen voor verwijdering te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van actieve nesten. Dit brengt het risico van vertraging met zich mee omdat de kans op broedvogels groot is.

6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Geschikt habitat om te rusten, zich voort te planten of te overwinteren is voor beschermde reptielen, amfibieën en vissen in het projectgebied niet aanwezig. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

6.2.5 Flora

In het projectgebied zijn geen beschermde planten waargenomen of te verwachten. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

6.2.6 Ongewervelden

In het projectgebied worden geen beschermde ongewervelden verwacht. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

6.3 Houtopstanden

De bomen in het projectgebied vallen onder de bebouwde kom houtopstanden en zijn daarom vrijgesteld van de meld- en herplantplicht van de Wet natuurbescherming. Wel dient een kapvergunning te worden aangevraagd of een kapmelding te worden gedaan bij de gemeente. Geadviseerd wordt om hierover navraag te doen bij de gemeente Tilburg. Op het terrein staan geen monumentale bomen (online-kaart gemeente Tilburg).

Bronnen

Literatuur

- Bos, F., Bosveld, M., Groenendijk, D., Swaay, van C. & Wynhoff, I., De Vlinderstichting 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea. - Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Kanter & J.C. Buys 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12: 1-432.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, EIS - Nederland, Leiden.
- Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem.
- Limpens, H., Mosterd, K. & Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV, Utrecht.
- Ministeries van LNV en VROM en de provincies, 2006. Spelregels EHS, Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Websites

- <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>
- <https://mijn.rvo.nl/documents/20448/98667/Lijst+jaarrond+beschermde+vogelnesten/8c628143-438c-4d87-aef9-eeae6a4b7843>
- <https://monitor.aerius.nl/monitor/>
- <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/>
- <https://wetten.overheid.nl/BWBR0038668/>
- www.eis-nederland.nl
- www.floron.nl
- www.google.nl/maps
- www.natura2000.nl
- www.ndff.nl
- www.openstreetmap.org
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- <https://tilburg.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=636e46ccc6c5471fbcd005e976eb1df6>